

LOKALNI IZBORI 2021.

16. 05. 2021.

TEHNIČKA UPUTA DRŽAVNOG IZBORNOG POVJERENSTVA PRIPREMLJENA U SURADNJI S HRVATSKIM ZAVODOM ZA JAVNO ZDRAVSTVO

GLASANJE NA DAN IZBORA I OSIGURANJE EPIDEMIOLOŠKE ZAŠTITE SVIH SUDIONIKA NA BIRAČKIM MJESTIMA

1. UVOD

Predsjednik, potpredsjednik i članovi biračkog odbora (dalje: članovi biračkog odbora), promatrači, predstavnici medija i dr. ne mogu obavljati svoje dužnosti ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu i/ili respiratorne simptome ili su zaraženi sa SARS-CoV-2 (COVID-19) ili im je izrečena mjera samoizolacije. Ako razviju simptome karakteristične za SARS-CoV-2 (COVID-19) tijekom izbornog dana, **dužni su odmah napustiti biračko mjesto i javiti se telefonom nadležnom liječniku te o tome obavijestiti predsjednika ili potpredsjednika biračkog odbora, koji će o tome obavijestiti općinsko/gradsko izborno povjerenstvo.**

Preporučuje se biračima da u jutarnjim satima izmjere tjelesnu temperaturu. Ako je u jutarnjim satima tjelesna temperatura viša od 37,2 °C i/ili ako birači imaju respiratorne simptome ili druge simptome karakteristične za SARS-CoV-2 (COVID-19), preporučuje se biračima da se jave telefonom nadležnom liječniku.

Predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora ili s njihove strane zadužen član biračkog odbora, vodi evidenciju članova biračkog odbora, promatrača i predstavnika medija, s naznakom točnog vremena njihovog dolaska i odlaska s biračkog mjesta.

2. BIRAČKO MJESTO

Općinsko/gradsko izborno povjerenstvo vodi brigu o tome da su biračka mjesta opskrbljena svom potrebnom zaštitnom opremom te je dužno uputiti biračke odbore na primjenu ove Tehničke upute.

Birački odbor vodi brigu da je biračko mjesto oprano uobičajenim sredstvima za čišćenje za koje je poželjno da sadržavaju i dezinfekcijsko sredstvo, uključujući i sanitarne prostorije. U svim sanitarnim čvorovima, koje u pravilu koriste članovi biračkih odbora i promatrači, trebaju biti osigurani sapun i jednokratni ručnici (papirnati ubrusi) za ruke te kanta za otpatke u kojoj se nalazi vrećica.

3. OBAVEZA NOŠENJA MASKE ZA LICE ILI MEDICINSKE MASKE

Obvezno je nošenje maske za lice ili medicinske maske (dalje: maske) za sve osobe u zatvorenim prostorima – članove biračkih odbora, birače, promatrače, predstavnike medija i ostale osobe prisutne na biračkom mjestu.

Ako je biračko mjesto smješteno u šatoru, obaveza nošenja maske odnosi se i na navedeni prostor.

Masku je nužno nositi na način da cijelo vrijeme pokriva nos i usta.

Maske su obavezne i na otvorenom prostoru (primjerice, ako se čeka na otvorenom prostoru prije ulaska u objekt gdje je smješteno biračko mjesto i sl.), kada osobe ne mogu održavati međusobni razmak veći od 2 metra.

4. BIRAČKI ODBOR

4.1. Uređenje biračkog mjesta, priprema biračkog odbora za početak glasanja i organizacija rada biračkog odbora

- Prostoriju u kojoj se nalazi biračko mjesto (dalje: prostorija) potrebno je temeljito prozračiti, a prozračivanje je potrebno više puta ponoviti tijekom dana. Ako vremenske prilike dozvoljavaju, ostavlja se prozor stalno otvoren.
- Glasački paravani (kojima se štiti tajnost glasanja) postavljaju se tako da su birači pri glasanju međusobno udaljeni na najmanje 2 metra.
- Glasačke kutije postavljaju se tako da se između glasačke kutije i članova biračkog odbora te drugih osoba osigura razmak od najmanje 2 metra.
- Predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora na ulazu u prostoriju na vidljivo mjesto postavlja dezinficijens za ruke.
- Prije početka rada, predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora određuje jednog člana biračkog odbora koji je zadužen za nanošenje, odnosno kontrolu nanošenja dezinficijensa na ruke birača i drugih osoba koje dolaze na biračko mjesto, pri ulasku i izlasku iz prostorije.

4.2. Rad biračkog odbora za vrijeme glasanja

- Članovi biračkog odbora moraju međusobno održavati fizički razmak od 1,5 metra.
- Član biračkog odbora koji ima oštećenja kože i noktiju na rukama, obavezno mora nositi rukavice.
- Član biračkog odbora koji obavlja identifikaciju birača uzimanjem javne isprave u ruke, obavezno mora nositi rukavice i dezinficirati ih te ih povremeno mijenjati.
- Članovi biračkog odbora moraju redovito dezinficirati ruke te ne dodirivati lice, usta, nos i oči rukama. Ako je potrebno tijekom glasanja dodirivati lice, usta, nos, oči ili namjestiti masku, prije toga je nužno dezinficirati ruke. Ako član biračkog odbora nosi rukavice, jednako vrijedi potreba redovitog dezinficiranja rukavica i izbjegavanja diranja lica, usta, nosa i očiju.
- Zabranjeno je jesti i piti u prostoriji. Ako član biračkog odbora treba za vrijeme glasanja jesti i piti, mora dezinficirati ruke i napustiti prostoriju. Ako član biračkog odbora treba za vrijeme glasanja izaći iz objekta u vanjske prostore objekta, pri izlasku treba dezinficirati ruke. U prostoriju se vraća s maskom te dezinficira ruke.
- Članovi biračkog odbora vode brigu da se površine koje su se dodirivale tijekom glasanja (kvake, stolovi, kemijske olovke i slično) više puta dnevno prebrišu dezinficijensom.
- Predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora ovlašten je dati masku biraču koji na biračko mjesto pristupi bez maske.

4.3. Rad biračkog odbora nakon zatvaranja biračkog mjesta – prebrojavanje glasova

- Niti jedna osoba ne može prebrojavati glasove niti promatrati prebrojavanje ako ima povišenu tjelesnu temperaturu i/ili respiratorne simptome.
- Članovi biračkog odbora, nakon zatvaranja biračkog mjesta, dužni su temeljito prozračiti prostoriju i prebrisati površine dezinficijensom na bazi alkohola ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem, prema uputama proizvođača. Kad se prebrisane površine osuše, pristupa se prebrojavanju glasova.
- Promatrači trebaju biti udaljeni najmanje 2 metra od stola na kojem članovi biračkog odbora prebrojavaju glasova.
- Tijekom rukovanja s glasačkim listićima, članovi biračkog odbora ne smiju rukama dodirivati lice, oči, usta i nos. Ako je potrebno dodirivati lice, usta, nos, oči ili namjestiti masku, prije toga je nužno dezinficirati ruke. Preporučuje se članovima biračkog odbora nošenje rukavica. Ako članovi biračkog odbora imaju oštećenja kože i noktiju na rukama, tada je nošenje rukavica obavezno.
- Članovi biračkog odbora koji rukuju glasačkim listićima i sastavljaju zapisnike o radu biračkog odbora trebaju biti međusobno udaljeni minimalno 1,5 metra.
- Po završetku prebrojavanja glasova, a prije sastavljanja/potpisivanja zapisnika o radu biračkog odbora, članovi biračkog odbora dužni su dezinficirati ruke.
- Nakon potpisivanja zapisnika o radu biračkog odbora, članovi biračkog odbora dužni su ponovno dezinficirati ruke.

5. BIRAČI

- U objektu u kojem se nalazi biračko mjesto, birači su dužni kretati se najkraćim mogućim putem prije glasanja, od ulaza u objekt do prostorije u kojoj se glasa te, nakon glasanja, od prostorije do izlaza iz objekta, te se suzdržavati od nepotrebnog zadržavanja u objektu.
- Ako birač pristupi na biračko mjesto bez maske, predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora ovlašten je biraču dati masku. Birač nakratko skida masku jedino kada član biračkog odbora zadužen za provjeravanje identiteta birača, utvrđuje njegov identitet, kojom prilikom se nalazi na udaljenosti od 2 metra od navedenog člana biračkog odbora, kao i od drugih osoba.
- Birači koji imaju oštećenja kože i noktiju na rukama, obavezno moraju nositi rukavice.
- Birači su dužni, prilikom ulaska u prostoriju, omogućiti da im član biračkog odbora nanese dezinficijens na ruke ili sami nanijeti dezinficijens na ruke.
- Preporučuje se da birač sa sobom donese kemijsku olovku kojom će glasati. Donošenje vlastite kemijske olovke, međutim, ne isključuje obvezu birača dezinficiranja ruku na ulazu i na izlazu iz prostorije.
- Ako birač sa sobom ne donese kemijsku olovku kojom će glasati, za glasanje se koristi kemijska olovka na biračkom mjestu. Neophodna je pravilna i dosljedna dezinfekcija ruku na ulasku i izlasku iz prostorije, kako bi, između ostalog, istu kemijsku olovku na biračkom mjestu moglo tijekom glasanja koristiti više birača. Pored navedenog, članovi biračkog odbora vode brigu da se tijekom dana u više navrata kemijske olovke na biračkom mjestu obrišu dezinficijensom.
- U prostoriju birači ulaze i izlaze jedan po jedan na način da je razmak među biračima i ostalim prisutnim osobama najmanje 2 metra. Birači na red čekaju ispred ulaza prostorije, održavajući razmak od 2 metra.
- Potrebno je voditi računa da birači, ako čekaju na ulazak u biračko mjesto u zatvorenom prostoru (npr. hodniku), čekaju u zatvorenom prostoru što kraće, a prednost se daje čekanju na otvorenom kada je god to moguće organizirati.
- U prostoriji može istovremeno biti samo onoliko birača koliko je označenih mjesta za glasanje.
- O broju birača na biračkom mjestu brigu vodi član biračkog odbora kojeg je predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora zadužio za nanošenje dezinficijensa, odnosno kontroliranje nanošenja dezinficijensa. Birači se zadržavaju na biračkom mjestu najkraće moguće vrijeme koje je potrebno za glasanje.

6. PROMATRAČI

- Broj promatrača na biračkom mjestu i njihova prava i obveze, propisani su Obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva broj L IV o pravima i dužnostima promatrača.
- Promatrači su, prije ulaska u prostoriju, dužni omogućiti da im član biračkog odbora nanese dezinficijens na ruke ili sami nanijeti dezinficijens na ruke.
- Predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora vodi brigu da je razmak između promatrača međusobno i ostalih osoba najmanje 2 metra.

- Predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora vodi brigu da promatrači nose maske, koje osiguravaju sami promatrači ili njihovi predlagatelji, i ovlašten je udaljiti promatrače s biračkog mjesta ako navedenu zaštitnu opremu ne nose.
- Promatrač koji ima oštećenja kože i noktiju na rukama, obavezno mora nositi rukavice.

7. OSTALE OSOBE PRISUTNE NA BIRAČKOM MJESTU

- Osobe koje su na biračkom mjestu prisutne u drugom svojstvu, primjerice pripadnici medija (dalje: ostale osobe), prije ulaska u prostoriju dužne su omogućiti da im član biračkog odbora nanese dezinficijens na ruke ili same nanijeti dezinficijens na ruke.
- Predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora vodi brigu da je razmak između tih osoba i drugih osoba na biračkom mjestu najmanje 2 metra. Ako se ne može osigurati taj razmak, predsjednik, odnosno potpredsjednik biračkog odbora ovlašteni su te osobe udaljiti sa biračkog mjesta.
- Predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika biračkog odbora vodi brigu da ostale osobe nose maske, koje osiguravaju same ostale osobe, i ovlašten je udaljiti ostale osobe s biračkog mjesta ako navedenu zaštitnu opremu ne nose.
- Ostale osobe koje imaju oštećenja kože i noktiju na rukama, obavezno moraju nositi rukavice.

8. GLASANJE IZVAN BIRAČKOG MJESTA

8.1. Glasanje izvan biračkog mjesta birača koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta i birača kojima je izrečena mjera samoizolacije

- Birači koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu, bez obzira radi li se o biračima koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta ili se radi o biračima kojima je izrečena mjera samoizolacije, glasat će pod uvjetima propisanim Obvezatnim uputama Državnog izbornog povjerenstva broj L V (dalje: Obvezatne upute).
- Kada birač na način propisan Obvezatnim uputama obavještava općinsko/gradsko izborno povjerenstvo ili birački odbor o nemogućnosti pristupanja biračkom mjestu, dužan je izborno tijelo koje obavještava obavijestiti o razlogu zbog kojeg ne može pristupiti biračkom mjestu.
- Birački odbor će biraču koji je o nemogućnosti pristupanja biračkom mjestu obavijestio općinsko/gradsko izborno povjerenstvo ili birački odbor na način propisan Obvezatnim uputama, omogućiti glasanje na adresi njegova prebivališta, ako je ta adresa u obuhvatu biračkog mjesta.
- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta, biraču omogućuju glasanje na način da sve radnje obavljaju ispred ulaznih vrata u stan/kuću u

kojem/kojoj se birač nalazi, osim ako birač nije u mogućnosti pristupiti ulaznim vratima, kada članovi biračkog odbora sve radnje obavljaju u stanu/kući.

- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača koji ne može pristupiti biračkom mjestu *zbog izrečene mjere samoizolacije*, biraču omogućuju glasanje isključivo na način da sve radnje obavljaju ispred ulaznih vrata u stan/kuću u kojem/kojoj se birač nalazi.
- Obaveza nošenja maske iz točke 3. ove Tehničke upute, odnosi se članove biračkog odbora koji posjećuju birače, kao i na birače.
- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birače obavezno nose rukavice. Članovi biračkog odbora koji biraču omogućuju glasanje u stanu/kući, obavezno nose i nazuvke na cipelama.
- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birače nose sa sobom dezinficijens za ruke te dezinficiraju rukavice (kao što bi dezinficirali ruke da nemaju rukavice) prije i poslije svake posjete pojedinom biraču. Dezinficijensom se dezinficiraju i ruke birača prije i poslije glasanja.
- Nakon 10 posjeta biračima, članovi biračkog odbora koji posjećuju birače dezinficiraju i skidaju rukavice te ih odlažu u vrećicu koju članovi biračkog odbora moraju nositi sa sobom. Potom dezinficiraju ruke i stavljaju novi par rukavica. Po povratku na biračko mjesto, vrećica s korištenim rukavicama odlaže se u kantu za otpatke u kojoj je vrećica.
- Nakon što su omogućili glasanje biračima koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu, članovi biračkog odbora koji posjećuju birače po povratku na biračko mjesto najprije dezinficiraju ruke/rukavice i potom omotnice s glasačkim listićima kao i sav drugi izborni materijal predaju predsjedniku biračkog odbora, skidaju rukavice s ruku, odlažu ih u kantu za otpatke u kojoj je vrećica i dezinficiraju ruke.

Naprijed navedene upute primjenjuju se i na glasanje birača koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu zbog invaliditeta, uslijed čega im se omogućava glasanje izvan prostorija biračkog mjesta.

Obaveza nošenja maske iz točke 3. ove Tehničke upute, odnosi se i na birače koji glasaju izvan prostorija biračkog mjesta.

8.2. Glasanje izvan biračkog mjesta birača kojima je dijagnosticirana zaraza sa SARS-CoV-2 (COVID-19)

- Birači kojima je dijagnosticirana zaraza sa SARS-CoV-2 (COVID-19) (dalje: birači kojima je dijagnosticirana zaraza), uslijed čega ne smiju pristupiti biračkom mjestu, glasaju uz pomoć druge osobe koja će po njihovoj ovlasti i uputi ispuniti glasačke listiće na način propisan točkom 1. Obvezatnih uputa (dalje: osoba od povjerenja).
- Kada birač na način propisan Obvezatnim uputama obavještava općinsko/gradsko izborno povjerenstvo ili birački odbor o nemogućnosti pristupanja biračkom mjestu, dužan je izborno tijelo koje obavještava obavijestiti da se radi o biraču kojem je dijagnosticirana zaraza.
- Birački odbor će biraču kojem je dijagnosticirana zaraza i koji je o nemogućnosti pristupanja biračkom mjestu obavijestio općinsko/gradsko izborno povjerenstvo ili birački odbor na način propisan Obvezatnim uputama, omogućiti glasanje na adresi njegova prebivališta, ako je ta adresa u obuhvatu biračkog mjesta.

- Članovi biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača kojem je dijagnosticirana zaraza, biraču omogućuju glasanje na način da sve radnje obavljaju ispred ulaznih vrata stana/kuće u kojem/kojoj se u trenutku glasanja taj birač nalazi i to **isključivo uz pomoć osobe od povjerenja** koja će po uputi tog birača ispuniti glasačke listiće.
- **Birač kojem je dijagnosticirana zaraza ne smije imati neposredan bliski kontakt sa članovima biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača niti sa glasačkim listićima.**
- **Radi utvrđenja identiteta birača, birač kojem je dijagnosticirana zaraza dužan je pokazati se članovima biračkog odbora na primjerenom udaljenosti i na odgovarajući način.**
- Članovi biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača kojem je dijagnosticirana zaraza, nakon što su utvrdili identitet birača uvidom u njegovu osobnu iskaznicu koju im je dala osoba od povjerenja, osobi od povjerenja, nakon što je ona dezinficirala ruke, daju odgovarajuće glasačke listiće koje ta osoba ispunjava sukladno dobivenoj uputi od birača, nakon čega osoba od povjerenja presavija glasačke listiće, stavlja ih u posebne omotnice, zatvara ih i predaje članovima biračkog odbora.
- Obaveza nošenja maske iz točke 3. ove Tehničke upute odnosi se na članove biračkog odbora koji posjećuju birače, kao i na osobe od povjerenja.
- Članovi biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača kojima je dijagnosticirana zaraza obavezno nose rukavice.
- Članovi biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača kojem je dijagnosticirana zaraza nose sa sobom dezinficijens za ruke te dezinficiraju rukavice (kao što bi dezinficirali ruke da nemaju rukavice) prije i poslije svake posjete pojedinom biraču.
- Nakon što su omogućili glasanje biračima kojima je dijagnosticirana zaraza, članovi biračkog odbora koji dolaze po pozivu birača, po povratku na biračko mjesto najprije dezinficiraju ruke/rukavice i potom omotnice s glasačkim listićima kao i sav drugi izborni materijal predaju predsjedniku biračkog odbora, skidaju maske i rukavice s ruku, odlažu ih u kantu za otpatke u kojoj je vrećica i dezinficiraju ruke.

8.3. Glasanje birača – korisnika ustanova socijalne skrbi

- Biračka mjesta ne određuju se u ustanovama socijalne skrbi. Birači – korisnici ustanova socijalne skrbi glasaju na biračkim mjestima prema mjestu njihova prebivališta.
- Članovi biračkog odbora mogu omogućiti glasanje biračima – korisnicima ustanova socijalne skrbi ispred ulaznih vrata ustanove ili u samoj ustanovi, **iznimno, ako birači – korisnici ustanova socijalne skrbi imaju prebivalište na adresi ustanove i ako je adresa ustanove u obuhvatu biračkog mjesta** (dalje: birači – korisnici ustanova), na način propisan ovom Tehničkom uputom te sukladno epidemiološkim mjerama propisanim Odlukom Stožera civilne zaštite koja je na snazi na dan provedbe glasanja.
- Birači – korisnici ustanova koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu, bez obzira radi li se o biračima koji ne mogu pristupiti biračkom mjestu zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta ili se radi o biračima kojima je izrečena mjera samoizolacije ili dijagnosticirana zaraza sa SARS-CoV-2 (COVID-19), dužni su o nemogućnosti pristupanja biračkom mjestu, kao i o razlogu zbog kojeg ne mogu pristupiti biračkom mjestu, obavijestiti općinsko/gradsko izborno povjerenstvo ili birački odbor na način propisan Obvezatnim uputama.

- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birača – korisnika ustanove koji ne može pristupiti biračkom mjestu *zbog teže bolesti, nemoći ili s obzirom na postojanje invaliditeta ili mu je izrečena mjera samoizolacije*, biraču omogućuju glasanje na način da sve radnje obavljaju ispred ulaznih vrata ustanove socijalne skrbi, osim ako birač nije u mogućnosti pristupiti ulaznim vratima ustanove, kada članovi biračkog odbora sve radnje obavljaju u samoj ustanovi te u tom slučaju obavezno, osim maske i rukavica, nose i nazuvke na cipelama.
- Birači – korisnici ustanova kojima je dijagnosticirana zaraza sa SARS-CoV-2 (COVID-19), glasaju **isključivo uz pomoć osobe od povjerenja** na način propisan točkom 8.2. ove Tehničke upute.
- Članovi biračkog odbora koji posjećuju birače – korisnike ustanove, dužni su postupati na način propisan točkom 8.1., alinejama 8., 9. i 10. ove Tehničke upute.

9. OPĆE UPUTE HRVATSKOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Upute za korištenje dezinficijensa za ruke:

Ruke je potrebno dezinficirati pri ulasku i izlasku iz ustanove na sljedeći način:

- sredstvo za dezinfekciju treba nanijeti na suhe i čiste dlanove u količini od 1 do 2 ml (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača),
- dlanove i područje između prstiju treba protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno ispirati,
- treba paziti na dostatnu upotrebu dezinficijensa za ruke i obavezno javiti zaduženoj osobi kada je sredstvo u dozatoru pri kraju, a kako bi se osiguralo novo.

Upute Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za čišćenje i dezinfekciju:

- Bez oboljelih od COVID-19: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostorije-bez-obiljelih-od-COVID-19-2.4.2020..pdf>
- Osobe pod sumnjom ili oboljele od COVID-19: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Ciscenje-i-dezinfekcija-prostora-u-kojima-je-boravila-osoba-pod-sumnjom-COVID-19-2.4.2020..pdf>

Upute Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za nošenje zaštitnih maski:

- Upute za korištenje zaštitnih maski: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Maske-za-lice-1.pdf>
- Tko ne treba nositi masku? Izuzeće od obveze nošenja maske: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Tko-ne-treba-nositi-masku-izuze%C4%87e-od-obveze-no%C5%A1enja-maske.pdf>